

TROMBOCYTOPENI HOS FOSTER/NYFØDT

INFORMASJONSSKRIV FØDE-BARSEL-NYFØDTMEDISIN

Oktober 2018

Nasjonal behandlingstjeneste for avansert trombocytimmunologi er lokalisert ved Universitetssykehuset Nord-Norge i Tromsø. Tjenesten er etablert med mandat fra Helsedirektoratet, på vegne av landets helseregioner.

Vår hovedoppgave som tjeneste er høyspesialisert diagnostikk og behandling av pasienter med mistanke eller risiko for blant annet FNAIT.

Som nasjonal tjeneste mottar vi også prøver fra andre pasientgrupper for utredning og påvisning av immunbetingede trombocytopenier.

KAN DET VÆRE FNAIT?

Føtal/Neonatal AlloImmun Trombocytopeni (FNAIT) er en tilstand hvor trombocytene til foster/nyfødt blir destruert av maternelle plateraktive antistoffer som krysser placenta under graviditeten.

FNAIT kan være livstruende for barnet, og det er en tilstand som krever rask påvisning og behandling. Dersom et barn blir født med trombocytopeni ($< 50 \times 10^9/L$) og andre årsaker er utelukket, skal det alltid mistenkes FNAIT. Man bør også vurdere FNAIT ved dødfødsler, gjentatte spontanaborter og intrakranielle blødninger hos fosteret. Disse anbefalingene er i tråd med «Veileder i fødselshjelp, 2014».

Ved trombocytopeni hos den nyfødte uten annen påvisbar årsak, eller ved gjentatte spontanaborter, dødfødsler eller intrakranielle blødninger, bør man utrede for FNAIT.

Diagnostikken utføres ved å påvise alloantistoffer av IgG-klasse hos mor som reagerer med antigener uttrykt på barnets trombocytter. Antigenuforlikelighet mellom mor, far og barn, tilsvarende antistoffets spesifisitet, støtter diagnosen.

FNAIT forekommer i omtrent 1/1000 svangerskap, og rammer statistisk sett om lag 60 barn i Norge årlig. Tilstanden er imidlertid underdiagnostisert da det ikke utføres screening av gravide, og per i dag påvises anslagsvis bare 10% av tilfellene med FNAIT i Norge. Dette er ikke tilfredsstillende.

Nasjonal behandlingstjeneste for avansert trombocytimmunologi ved UNN Tromsø har som ansvar å utrede og følge opp denne pasientgruppen.

Vi ber derfor om at dere, i et felles ansvar for pasienten, sender prøver til den nasjonale behandlingstjenesten. Slik kan vi sammen ivareta vår oppgave til det beste for pasienten.

DIAGNOSTISK TILBUD

Vi utfører fullstendig FNAIT-utredning under eller etter svangerskapet med antistoffspesifisitetsbestemmelse og eventuelt kvantitering av påvist antistoff.

BEHANDLINGSTILBUD

Vi følger opp gravide med henblikk på trombocytreaktive antistoffer, og fremskaffer forlikelige trombocyttkonsentrat i fødselsberedskap ved klinisk indikasjon. I tillegg tilbyr vi rådgivende tjeneste til rekvirenter.

SLIK REKVIRERES FNAIT-UTREDNING

Det er viktig at rekvisisjon er fullstendig og riktig utfylt. På bakgrunn av kliniske opplysninger vil vi gjøre en vurdering av hvilke analyser som skal utføres.

Rekvisisjon må fylles ut med:

- ✓ Navn, fødselsnummer og adresse på pasienten
- ✓ Rekvirentens navn, adresse og telefonnummer
- ✓ Prøvetakingsdato
- ✓ Relevante kliniske opplysninger (f.eks. slik som barnets trombocytall, ev. blødninger (petekkier, ICH, annet), transfusjoner til barnet)

På internettsiden finnes rekvisisjon, nærmere beskrivelse av tilstanden og informasjon om andre immunbetingede tilstander:

<https://unn.no/fag-og-forskning/nasjonal-behandlingstjeneste-for-avansert-trombocytimmunologi>

PRØVETAKING

For å gjøre en fullstendig utredning trenger vi

- 10 ml EDTA-blod fra mor og far
- 2-3 ml EDTA-blod fra barn

HOLDBARHET

Prøven sendes umiddelbart etter prøvetaking og slik at den ankommer vårt laboratorium senest **48 timer etter prøvetaking**. Dersom prøven tas i forbindelse med helg/helligdager, ta kontakt med vårt laboratorium.

POST- OG KONTAKTADRESSE

Universitetssykehuset Nord-Norge

Laboratoriemedisin

Sykehusveien 38

9019 Tromsø

Telefon: 776 28086 (døgnbemannet)

e-post: blodplatelab@unn.no